

"Cum historia pro securitate!"

**SZEMERE BERTALAN
MAGYAR RENDVÉDELEM-TÖRTÉNETI
TUDOMÁNYOS TÁRSASÁG**

☒ : H-1037 Budapest, Haránt utca 12.

☎ : (+36/06-1) 250-6199 ; @ : paradi.jozsef@gmail.com

Web: <http://www.szbmrtt.atw.hu>

A körlevelek megtalálhatók a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság honlapján

Tárgy: *Recenzió*

**KÖRLEVÉL
(2020-431)**

Tisztelt Tagtársaim kedves Szimpatizánsok!

Ezúton tájékoztatlak Benneteket arról, hogy tudományos társaságunk tagjának a közreműködésével a magyar tűzoltás történetének a témakörében új kötet került kiadásra:

BERKI Imre — FODOR Gábor:

Gróf Széchenyi Ödön reformer, akinek két hazája volt.

Budapest, 2020, Magyar Tűzoltó Szövetség.

Sajátos módon a kiadó — a vonatkozó magyar jogi szabályozás szellemiségétől eltérően — a kiadvány számára nem kért HU-ISBN számot.

A kiadvány gróf SZÉCHENYI Ödön (Pozsony, 1839. XII. 14. – Isztambul, 1922. III. 24.) éltűtját bemutató irodalmat gyarapító ismeretterjesztő mű, amely csokorba szedte a témával kapcsolatosan megjelent publikációkban foglaltakat. A szerzőpáros egy-egy — korábban már publikált — tanulmányát tette ismét közzé a kötetben.¹

Az írásmű magyar és török nyelven jelent meg egy-egy kötetben. A kötet elején található „Néhány szó a kiadványunkról.” című rész, amely 2 oldal terjedelemmel a könyv létrejöttének körülményeit ismertető alkotás. Ezt követi BERKI Imre írása 15 oldal terjedelemmel, melynek címe „Gróf SZÉCHENYI Ödön élete és munkássága.” A kiadvány második részét FODOR Gábor tollából származó „Gróf SZÉCHENYI Ödön Konstantinápolyban 1874-1922.” című 8 oldal terjedelmű írása alkotja. A szerzőpáros írási után következik az alkotók bemutatása egy-egy oldalon. A magyar nyelvű szövegrész végén pedig a magyar kolofon oldal található. A török nyelvű kötet szerkezeti felosztása és tartalma megegyezik a magyar nyelvűével. A török nyelvre fordítást a szerzőpáros FODOR Gábor tagja végezte. Sem a magyar sem pedig a török nyelvű kötet kereskedelmi forgalomban való megjelenését nem tervezik. A magyar nyelvű kötet a Katasztrófavédelmi Múzeum és a katasztrófavédelmi szervezet protokoll ajándékainak körét bővíti, a török nyelvű kötet pedig az Isztambuli Magyar Intézet ajándéktárgyainak a választékát gyarapítja.

A kiadványban gazdag képanyag található. A borító 9, a BERKI Imre szerzőségével készült rész 25, a FODOR Gábor szerzőségével készített rész pedig 10 képet tartalmaz. a képeket azonban nem számozták meg és jegyzék sem készült róluk, bár a képek alatt rövid magyarázó szövegek találhatók.

A BERKI Imre szerzőségével készült írásmű összesen 25 jegyzetet tartalmaz. A dolgozatnak azonban nem erőssége a jegyzetapparátus. A szövegben — a néhány szavas idézeteket leszámítva 13 idézetre bukkantam, melyek közül azonban csupán 9 idézet mögött áll jegyzet. A jegyzetek tartalma is sajátosságos, 3 jegyzet a világháló különböző honlapjaira hivatkozik, amely meglehetősen labilis rögzítési lehetőség. 5 jegyzet olyan írásműre hivatkozik, ami a kötet megjelenésekor még nem került kiadásra. Ezt a

helyzetet a „sajtó alatt” szöveggel jelezte. Ezek a hivatkozások azonban minden bizonnyal csak nehezen kereshetők vissza. Általában a hivatkozások többsége nélkülözi a konkrét hivatkozott oldalszámok feltüntetését. A hivatkozások jelentős része hiányos bibliográfiai adatsort tartalmaz. 5 hivatkozás magyarító szöveg tartalmú ugyan azonban hiányzik ezen magyarázatok eredetének a feltüntetése. 3 hivatkozás levéltári forrásokat jelöl, amik olyan gyűjteményekre vonatkoznak, amelyek a téma levéltári anyagainak a többségét foglalják magukba. A hivatkozások 11 szerző 10 művére vonatkoznak, melyek közül 9 alkotás a tűzoltóság, illetve gróf. SZÉCHENYI Ödön életével foglalkozó írásművek. A publikációkra történő 15 hivatkozás közül feltűnően sok — 5 hivatkozás — tartalmazza azt az írásművet, amely a kiadvány létrejöttékor még meg sem jelent, így a bibliográfiai adatai közölhetetlenek voltak. A 25 hivatkozás közül 2 korabeli kiadvány, 9 feldolgozás pedig gróf SZÉCHENYI Ödön halála után jelent meg.

A jegyzetapparátus hiányosságaitól eltekintve azonban a szerző jól összeszedte és olvasmányos formában kellő kronológiai és logikai sorrendbe tagolva írta meg alkotását, melyben számos lényeges dátum és fontos információ szerepel.

A kiadvány második része „Gróf SZÉCHENYI Ödön Konstantinápolyban.” címmel a gróf életének nagyobbik feléről szól. Ezen írásmű is — a kötet első részének a szövegéhez hasonlóan — kiválóan érzékelteti gróf SZÉCHENYI Ödön életútjának a lényegét, a legfontosabb eseményeket, munkássága és magánélete alakulásának fordulópontjait. FODOR Gábor szerző a 9 oldal terjedelmű alkotását 40 jegyzettel látta el.

A kiadvány két írásműve közül kétséggel FODOR Gábor alkotásának a jegyzetapparátusa a körültekintőbb. Világhálós hivatkozásokat, valamint még kiadatlan publikációkat nem tartalmaz. 40 hivatkozása közül 5 török nyelvű, 34 magyar nyelvű, 1 pedig török és magyar nyelven is megjelent műre vonatkozik. Ezzel szemben viszont a konkrét levéltári hivatkozásokat nélkülözi az írás. A vizsgált időszakban megjelent kiadványokra 22 esetben. későbbi feldolgozásokra pedig 11 esetben hivatkozott a szerző. Emellett a jegyzetekben szerepelnek magyarító szövegeket tartalmazó részek is. A tanulmány magyar nyelvű változata a Tűzoltó Szövetség oldaláról letölthető:

<http://tuzoltoszovetseg.hu/letoltes/document/437-grof-szechenyi-odon-kiadvany-magyar.pdf>
<http://tuzoltoszovetseg.hu/letoltes/document/438-grof-szechenyi-odon-kiadvany-torok.pdf>

A magyar rendvédelem-történet művelése érdekében kifejtett tevékenységekhez további sikereket kívánok!

Budapest, 2020. XII. 28.

Dr. PARÁDI József
a társaság elnöke

Jegyzet:

¹ BERKI Imre: Gróf SZÉCHENYI Ödön élete és munkássága. *Védelem Tudomány*, V.évf. (2020) 3.sz. 225-251.p. HU-ISSN 2498-6194. ; FODOR Gábor: Gróf SZÉCHENYI Ödön Konstantinápolyban 1874-1922. *Védelem Tudomány*, V.évf. (2020) 2.sz. 191-203.p. HU-ISSN 2498-6194.